

Narkotyki to śmierć

1. Cele lekcji

Cel ogólny: Dostarczenie informacji o skutkach działania narkotyków.

a) Wiadomości

- Uczeń zna skutki oddziaływania narkotyków na organizm człowieka.
- Uczeń zna przyczyny, które powodują, że młodzież sięga po narkotyki.

b) Umiejętności

- Uczeń potrafi wskazać argumenty przeciw zażywaniu środków uzależniających.

2. Metoda i forma pracy

Metoda pracy:

- Wykład
- Burza mózgów

Forma pracy:

- Indywidualna
- Grupowa
- Zbiorowa

3. Środki dydaktyczne

Materiały plastyczne (arkusze szarego papieru, flamastry)

Plansza rodzaje narkotyków (załącznik 2)

4. Przebieg lekcji

a) Faza przygotowawcza

Burza mózgów:

Nauczyciel dzieli klasę na dwie grupy i rozdaje grupom arkusz szarego papieru. Zadaniem pierwszej grupy jest wypisanie motywów, którymi kierują się młodzi ludzie, sięgając po narkotyki np. ciekawość, chęć zaimponowania kolegom itp. Natomiast druga grupa wypisuje argumenty przeciw braniu narkotyków np. wczesna śmierć, mniejsza odporność organizmu itd. Na wykonanie zadania mają 10 – 15 minut. Po upływie czasu liderzy grup prezentują odpowiedzi na forum klasy.

b) Faza realizacyjna

Wykład – *Narkotyki* (załącznik 1).

Nauczyciel podaje definicję *narkotyku* oraz omawia ich rodzaje, wzbogacając wypowiedź planszą

(załącznik 2).

c) Faza podsumowująca

Uczniowie otrzymują kartę pracy – *Moje poglądy* (załącznik 3).

Na wykonanie zadania mają 10 minut. Po upływie czasu chętni uczniowie prezentują swoje odpowiedzi na forum klasy.

5. Bibliografia

1. Dimoff T., Steve C., *Czy dziecko sięga po narkotyki*, Wydawnictwo ELMA BOOX, Warszawa 1993.
2. Kołodziejczyk A., Czemirowska E., *Spójrz inaczej*, Wydawnictwo EDUCATIO, Kraków 1993.
3. Maxwell R., *Dzieci, alkohol, narkotyki*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne., Gdańsk 1999.
4. Pasek M., *Narkotyki? Na pewno nie moje dziecko*, TORET spółka z o.o., Warszawa 1998.
5. <http://pl.wikipedia.org/wiki/Narkotyki>

6. Załączniki

a) Wykład nauczyciela

Załącznik 1

Narkotyki to potoczne określenie niektórych substancji psychotropowych. Narkotykami w ścisłym tego słowa znaczeniu są opiaty i opioidy, np. morfina, heroina, fentanyl, które powodują po jakimś okresie używania uzależnienie fizyczne. Ze względu na potoczność tego słowa, różnice kulturowe, poglądy poszczególnych osób, stan prawny itp. nie ma jednoznacznej definicji, ale zwykle obejmuje ona:

- wszystkie substancje psychotropowe, które aktualnie są nielegalne (tzw. policyjna definicja narkotyku),
- substancje przyjmowane przez niektóre tylko grupy społeczne w celu czasowej zmiany nastroju, przy czym nie są to substancje powszechnie akceptowane w społeczeństwie.

Rodzaje narkotyków:

- Środki tłumiące:

Środki uspokajające – są to środki spowalniające pracę organizmu. Zaliczamy do nich narkotyki takie jak: heroina, morfina, opium. Środki te powodują stan uspokojenia i senności, przynoszą ulgę odczuwającym ból. Powodują, że ludzie zapominają o swoich problemach. Spożycie dużej ilości środków uspokajających może spowodować śmierć.

Inhalanty – przykładami takich środków są kleje (np. butapren). Ich opary szkodliwie wpływają na centralny układ nerwowy. Cykliczne wchłanianie tych substancji powoduje poważne uszkodzenie śluzówki nosa, krtani, płuc, uszkodzenie komórek krwi, zaburzenie łąknienia, utratę wagi, zaczerwienienie oczu, krwawienie z nosa, uszkodzenie wątroby i nerek. W sferze psychicznej regularne wężanie inhalantów prowadzi do zaburzeń orientacji w przestrzeni, utraty kontroli nad sobą, halucynacji, utraty świadomości, a nawet do zapaści. U chronicznych wężaczy można zauważyć takie

objawy jak: uczucie zmęczenie, niezdolność do jasnego myślenia, bezsenność, depresja, drażliwość, agresja i autoagresja.

- Halucynogeny:

Marihuana – tzw. trawa, jest to halucynogen wywołujący stan euforii. Zażywając marihuanę, ponosimy podobne konsekwencje dla zdrowia, jak w wyniku nadużywania alkoholu i nikotyny. Oprócz tego narkotyki ten przynosi dodatkowe zatrucia. Dym z marihuany zawiera więcej substancji rakotwórczych niż dym z papierosa. Marihuana bezpośrednio wpływa na system odpornościowy człowieka, obniża poziom hormonów u nastolatków, a zatem może zahamować rozwój seksualny zarówno u chłopców, jak i u dziewcząt. Ma także negatywny wpływ na sprawność intelektualną i emocjonalną. Osłabia zdolność koncentracji uwagi i jasnego postrzegania rzeczywistości. Powoduje syndrom motywacyjny, który objawia się apatią, zubożeniem, zaniedbaniem własnego wglądu i niemożnością skupienia się na jakichkolwiek zadaniach.

LSD – to środek powszechnie znany jako kwas. Podobnie jak marihuana jest substancją pochodzenia roślinnego. Wpływa na układ nerwowy, powodując utratę kontroli nad czynnością mięśni. To, czego doświadcza osoba, która zażyła LSD jest nazywane „podróżą”. Człowiek będący pod wpływem działania tej używki ma wrażenie, że podróżuje. Inaczej reaguje na wrażenia przyswajane za pośrednictwem zmysłów, ponieważ wówczas kolor, smak, zapach bywają szczególnie intensywne, a odległości i poczucie czasu ulegają zmianie. Inaczej też odczuwa się własne ciało. Można widzieć rzeczy, ludzi, sceny, których się nigdy nie widziało. Znacznie silniej doświadcza się także emocji. Wielu osobom w czasie „podróży” towarzyszy lęk.

- Środki pobudzające:

Środki pobudzające, czyli stymulanty – są to substancje pobudzające organizm do aktywniejszego działania. Używają ich kierowcy, będąc w długich trasach, i sportowcy, którzy chcą poprawić swój wynik. Znajdują się one w kokainie, amfetaminie. Używanie ich może powodować suchość w ustach, bóle głowy, pocenie się, przyspieszenie oddechu i rytmu serca. Bardzo duże dawki mogą zażywającego doprowadzić do załamania nerwowego.

Amfetamina – środek pobudzający zwany *amfą*. Krótkotrwałym skutkiem zażywania amfetaminy jest natychmiastowy przypływ energii i radości, któremu towarzyszą jednak groźne długotrwałe efekty w sferze fizycznej i psychicznej. Chroniczne nadużywanie amfetaminy może wywołać objawy psychozy, łącznie z paranoją, halucynacjami i gwałtownymi zachowaniami.

Kokaina – działka kokainy to wałeczek proszku, który wdycha się przez słomkę lub zwinięty banknot. Kokaina przynosi szybkie i mocne poczucie euforii. Używanie tej substancji powoduje nieustanne występowanie kataru, krwotoki z nosa, chroniczny ból gardła, stan zapalny w zatokach, dziury w przegrodzie nosowej, zapalenie wątroby i problemy z płucami. Najniebezpieczniejszy wśród środków pobudzających jest tzw. crack – narkotyk błyskawiczny. Substancja czynna dociera do mózgu w ciągu siedmiu sekund od spożycia, powodując przypływ energii trwający do dwudziestu minut. Narkotyk ten ma największą moc uzależnienia.

- Opiaty:

Grupa opiatów to narkotyki pochodzenia roślinnego. Najpierw z opium uzyskuje się morfinę i kodeinę, a następnie z nich heroinę i inne środki. Najczęściej po zażyciu małych dawek człowiek doświadcza stanu euforii, zaś przyjąwszy większą dawkę, jest stanie zamroczenia. Prawie zawsze jako skutek uboczny, spowodowany działaniem tej grupy narkotyków, występują zaparcia. Opiaty są środkami silnie uzależniającymi.

Wpływ narkotyków na organizm człowieka:

- niszczą uzębienie,
- uszkadzają układ pokarmowy,
- osłabiają serce,
- powodują choroby płuc, wątroby, nerek,
- powodują poważne negatywne zmiany w układzie nerwowym i mózgu,
- uszkadzają szpik kostny,
- doprowadzają do śmierci.

b) Plansza rodzaje narkotyków

Załącznik 2

NARKOTYKI!

I ŚRODKI TLUMIĄCE

- środki uspokajające
- inhalanty (rozpuszczalniki lotne, kleje)

II HALUCYNOGENNY

- marihuana
- LSD

III ŚRODKI POBUDZAJĄCE

- amfetamina
- kokaina

IV OPIATY

- morfina
- opium
- heroina

b) Karta pracy ucznia

Załącznik 3

Karta pracy – *Moje poglądy*

Narkotyki szkodzą, bo

Narkotyki kojarzą mi się z

Według mnie narkotyki są

Kiedy moi rówieśnicy zażywają narkotyki, myślę

Narkomani są

7. Czas trwania lekcji

2 x 45 minut

8. Uwagi do scenariusza

Scenariusz lekcji godziny wychowawczej przeznaczony jest dla klasy drugiej gimnazjum.